

Det kongelige danske geografiske Selskab.

Medl m af Selskabets Raad, Afdelingschef ved
Meteorologisk Institut, Cand. math. L. Willaume-

Jantzen er den 16. September afgaaet ved
Døden.

Wisconsin.

Ved

A. Bobjerg.

Da Udvandringen fra Danmark til Amerika i Midten af forrige Aarhundrede blev til en stærk og stadig Strøm, var der fra Begyndelsen af fire Steder, hvortil denne Strøm førte de allerfleste, som fulgte den. En stor Del af de danske Udvandrere blev i New York og Kystegnene der omkring. Flere drog som Guldgravere til California, og endnu flere havnede hos Mormonerne i Utah. I disse tre Stater var der i 1860 henholdsvis 1200, 1300 og 1800 indvandrede Danske.

Det fjerde Sted, hvortil Hovedstrømmen gik, var Chicago og Egnene Nord og Vest for denne By. De danske Indvandrere spredte sig her meget; men til Wisconsin kom der straks mange, saa de var i 1860 omtrent lige saa talrige der som i New York. I den sydøstlige Del af Wisconsin grundlagdes allerede midt i Fyrreerne den første danske Nybygd i Amerika, og et Par Aar senere blev den anden begyndt. Senere grundedes mange flere, og den danske Indvandring til Staten har stadig været meget stor. I en lang Række af Aar var der her flere Danske end i nogen anden Stat. I de sidste 20 Aar har der vel ikke været flest i Wisconsin. Men der har været meget n r lige mange i de fem Stater, hvor Danskerne er særlig talrige, og i 1905 var der kun nogle faa Hundrede flere i Iowa end i Wisconsin, hvor deres Antal var 16,700. Naar de indfødte Danske regnes med, bliver Tallet nok 50,000, eller en Tiendedel af alle Danske i de Forenede Stater.

Og det er ikke alene med Hensyn til Tallet,

at Danskerne i Wisconsin staar i første Række. Det danske Arbejde for Sprog og Tro fandt fra Begyndelsen af sit Hjemsted i Staten og vandt gennem en Række Aar større Udbredelse der end andre Steder.

Wisconsin har saaledes faaet meget at betyde for mange af vore udvandrede Landsmænd. Derfor er det vel værd at kende noget til dette Land. I det følgende skal der gives en Skildring af dets Natur og en Oversigt over dets historiske Udvikling, saa det kan ses, i hvilke Omgivelser vore Landsmænd lever, Skildringen er bygget dels paa egne Iagttagelser, dels paa trykte Kilder, hvoraf den vigtigste er: Reuben G. Thwaites: »Geography of Wisconsin«.

I. Om Wisconsin's Natur.

Wisconsin's Gr nsler dannes mest af Søer og Floder, saa Statens Form er meget uregelmæssig. Man har lignet den ved en Lufvante, hvis »Tommel-finger« er Halvøen Door County, som mod Nord- st skyder sig ud mellem Michigan Søen og «den grønne Bugt» — Green Bay. Udenfor Halv- ens Spids ligger nogle Smaa er. Statens  stlige Kystlinie langs Michigan Søen er meget lidt ind-skaaren. Søen har en Størrelse af 22,000 engelske (ca. 1000 danske) Kvadratmil. Dens Vandspejl er 580 Fod højere end Havets. Nordøst for Wisconsin ligger den store Halvø Øvre-Michigan, og Grænsen dannes heraf Menominee Floden og et Par Smaa-